

Under behandlingen i *plenarforsamlingen* blev det irske resolutionsforslag trukket tilbage. Efter at Sovjetunionen og andre øst-bloklønde havde rettet kraftige angreb imod det canadiske forslag, der blev betegnet som værende i strid med FN's pagt, fremsatte *Algeriet* på vegne en række afro-asiatiske lande et forslag, hvorefter Generalforsamlingen beslutter at henvise rapporten fra det særlige politiske udvalg om behandlingen af de fredsbevarende operationer under nærværende samling til den femte ekstraordinære Generalforsamling, der ifølge resolutionen om Sydvestafrika (res. 2145) skal afholdes ikke senere end 30. april 1967. Endvidere anmodes 33-magtsudvalget om at fortsætte sit arbejde og rapportere til Generalforsamlingen på nævnte ekstraordinære samling.

Først blev der på Algeriets foranledning stemt om, hvorvidt dette forslag ved afstemningen *skulle have prioritet* fremfor det canadiske forslag. Dette blev vedtaget med 49 stemmer for, 41 imod, medens 27 undlod at stemme. Danmark ligesom Finland stemte for, Norge og Island imod, medens Sverige afstod. Østblokløndene og Frankrig stemte for, medens USA og Storbritannien stemte imod. Herefter kom det bl. a. af *Algeriet* fremsatte forslag til afstemning og blev vedtaget med 56 stemmer for (bl. a. Danmark og Finland), 36 stemmer imod (bl. a. Norge, Island, USA, Storbritannien, Italien og Canada), medens 25 undlod at stemme, (bl. a. Sverige, Australien, Østrig og Nederlandene) (res. 2220).

Det særlige politiske udvalgs beretning: A/6603.

Apartheid-spørgsmålet.

(Dagsordenens punkt 34).

Det særlige politiske udvalg behandlede den sydafrikanske regerings apartheid-politik i tiden 2.-12. december 1966 på 13 møder. Den sydafrikanske delegation var ikke til stede under forhandlingerne, idet FN's befatning med spørgsmålet efter sydafrikansk opfattelse strider mod pagtens art. 2, stk. 7.

Debatten blev ført på grundlag af årsberetningen fra det af Generalforsamlingen i 1962 nedsatte særlige apartheid-udvalg, en beretning vedrørende forslaget om en ud-

videlse af udvalgets medlemstal fra 11 til 17 medlemmer, en beretning vedrørende FN's apartheid-seminar i Brasilien i august 1966 samt en beretning vedrørende FN's trustfond for Sydafrika.

De *afro-asiatiske lande* rettede kraftige angreb mod Sydafrikas store handelspartnere: USA, Storbritannien, Frankrig, Vesttyskland, Japan og Italien, der ganske vist erklærede sig som modstandere af apartheidpolitikken, men som ved omfattende samhandel med og investeringer i Sydafrika indtog en ambivalent holdning, der fik Sydafrika til at negligere FN's apartheid-resolutioner og fortsætte med apartheidpolitikken.

Det forgæves forsøg på at udvide apartheid-udvalgets medlemstal var bevis på, at mange lande ikke ønskede at drage konsekvensen af deres anti-apartheid-politik. Også i dette spørgsmål havde Sydafrikas store handelspartnere vist en negativ stilling. Sovjetunionen havde indtaget en prisværdig positiv stilling ved at acceptere opfordringen til at indtræde i udvalget.

De *kommunistiske lande* sluttede sig til afro-asiaternes angreb på Sydafrikas store handelspartnere ved bl. a. detaljeret at redegøre for sidstnævntes investeringer i og samhandel med Sydafrika. I modsætning til de afro-asiatiske lande undlod de kommunistiske lande at nævne Frankrig i denne forbindelse.

USA og Storbritannien fremsatte korte indlæg, hvori de understregede, at de nøje havde overholdt Sikkerhedsrådets resolution om våbenembargoen mod Sydafrika, men at der beklageligvis stadig fandt våbeneksport sted til landet. Samhandelen med og investeringer i Sydafrika omtaltes ikke, men begge gav udtryk for, at de ikke kunne tilslutte sig økonomiske sanktioner over for Sydafrika.

Følgende tre indlæg kan fremhæves:

Guinea fandt, at situationen i Sydafrika kunne karakteriseres af fire konstante faktorer: (1) fastholdelsen og skærpelsen af Prætoriamyndighedernes undertrykkelses- og udnyttelsespolitik, (2) vestmagternes indifferens og nægtelse af at samarbejde i apartheid-spørgsmålet, (3) FN's manglende evne til at tilvejebringe en fredelig løsning, og (4) det sydafrikanske folks resolutte vilje